

KORENINE SLOVENSKEGA NARODA
ORIGIN OF THE SLOVENIANS

ZBORNIK

desete mednarodne konference
IZVOR EVROPEJCEV

PROCEEDINGS

of the Tenth International Topical Conference
ORIGIN OF EUROPEANS

Ljubljana, 1. junija 2012
Ljubljana, June 1st 2012

ZALOŽNIŠTVO JUTRO

Znanost je zavezana resnici, zato je odprta za drugačne
pogledе in načine dokazovanja.

Vse preverja, analizira in dokazuje in kar je dobrega
obdrži, ostalo pa zavrne.

Ne boji se soočanj, saj se z drugačnimi pogledi,
analizami in dokazi približuje resnici, ki je njen temelj.

Science is obligated to the truth, so it is open to different
views and methods of proof.

All it checks analyzes and demonstrates and the good
keep, but the rest aside.

It is not afraid of confrontations, because of different views,
analysis and evidence move closer to the truth, which is its
foundation.

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

903(4)(082)
811(082)
930.2:003.071(082)

MEDNARODNA konferenca Izvor Evropejcev (11 ; 2012 ; Ljubljana)
Zbornik Desete mednarodne konference Izvor Evropejcev, Ljubljana,
1. junija 2012 = Proceedings of the Tenth International Topical Conference
Origin of Europeans, Ljubljana, June 1st 2012 / [uredil Vinko Vodopivec].
– Ljubljana : Jutro, 2012. – (Korenine slovenskega naroda = Origin of the
Slovenians)

ISBN 978-961-6746-64-9
1. Dodat. nasl. 2. Vodopivec, Vinko, 1941-
264061696

Kazalo

Contents

<i>Anton Perdih</i>	
NOVI VIDIKI PRETEKLOSTI	5
<i>Vinko Vodopivec</i>	
SESTAVLJENOST GENETSKIH RAZISKAV	15
<i>Duša Krnel Umek</i>	
ZNANJE O STAROSELCIH – SLOVENCIH V 20. STOLETJU	71
<i>Paulus Anonymus</i>	
HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL DISTRIBUTION OF SLAVIC HYDRONYMS	79
<i>Pavel Serafimov, Giancarlo Tomezzoli</i>	
NEW READING OF THE LINEAR A INSCRIPTION ON THE GOLDEN PIN CR-ZF-1 FROM CRETE	83
<i>Igor Tureček</i>	
BRONZE AGE INSCRIPTIONS ON THE AMBERS OF BERNSTORF	91
<i>Vinko Vodopivec</i>	
PRIMERJAVE OBRAVNAV NAPISA PERUGIA	99
<i>Vinko Vodopivec</i>	
PRIMERJAVA RAZUMEVANJ NAPISA Z LEMNOSA	145
<i>Eric Tomas de Saint-Maur</i>	
HELMUT SCHRÖCKE – SCLAVI, VENETI, VINEDI, VANDALI	161
<i>Vinko Vodopivec</i>	
ČAŠČENJE RODNOSTI	193
<i>Vinko Vodopivec</i>	
MEJNIKI	201
<i>Vinko Vodopivec</i>	
PRIMERJAVA RAZUMEVANJ NAPISA IZ PALESTRINE	206

<i>Vinko Vodopivec</i> SEVERNO OSKIJSKI NAPIS	212
<i>Vinko Vodopivec</i> RAZUMEVANJE ETUŠČANSKEGA NAPISA NA KOCKI	217
<i>Vinko Vodopivec</i> RAZUMEVANJE ETUŠČANSKEGA NAPISA NA VRČU	221
<i>Vinko Vodopivec</i> NAPIS CAERE	223
<i>Joseph Škulj, Eric Tomas de Saint Maur, Vinko Vodopivec</i> VENETI V KANADI DAVNO PRED KOLUMBOM	225

Anton Perdih

NOVI VIDIKI PRETEKLOSTI

Abstract

NEW VIEWS OF ANCIENT TIMES

Recent data of DNA-genealogy show that the ancestors of about one third of the present-day Slovenes with the haplogroup I in the Y-chromosome lived in these territories at least 45,000 years ago. Ancestors of more than a third of the present-day Slovenes with haplogroup R1a arrived into this area between around 7,500 to 6,000 years ago as the bearers of agriculture and mixed with the previous inhabitants. The ancestors of about one fifth of the present-day Slovenes with haplogroup R1b arrived in present Slovene territories for the first time about 4,000 to 3,500 years ago and persecuted indigenous people. Later the people with haplogroup R1b intruded as occupiers. In Slovenia there are no people having the haplogroup N, which shows that the ancestors of Slovenes did not immigrate about 1500 years ago from beyond the Carpathian Mountains.

Uvod

Pred štirimi leti sva z Jandačkom, Jandáček & Perdih [1] predstavila svoj pogled na dogajanja zadnjih 130.000 let. Po tistem so raziskovalci ugotovili številna nova dejstva, ki nam omogočajo bolj razumevati nekatera dogajanja. Vse to sva potem strnila, Perdih & Jandáček [2].

Poseben pomen ima pri tem pojav DNK-rodoslovja, ki nam daje nekatere bolj zanesljive podatke kot pa populacijska genetika.

V čem je razlika med njima?

Populacijska genetika nam podaja porazdelitev haploskupin oz. haplotipov po prostoru na podlagi njihove pogostosti ter sklepa o preteklih dogajanjih na tej podlagi. Njene ocene starosti haploskupin so zaradi neustrezne metodologije računanja nezanesljive in pogosto celo napačne.

DNK-rodoslovje pa za ugotavljanje starosti haploskupin uporablja preverjene računske pristope kemometrije in kemijsko-biološke kinetike. Ti veljajo za encimsko katalizirane reakcije, ki vodijo do raznih haplotipov. Zato so rezultati o starosti haplotipov, ki jih daje DNK-rodoslovje, bolj pravilni in bolj zanesljivi. Seveda pa je njihova pravilnost omejena s količino, obsežnostjo in zanesljivostjo vhodnih podatkov.

Podatki

Kateri podatki se mi zdijo za nas najbolj pomembni? Najprej nekaj »ne-genetskih«. Zohary & Hopf [3] sta podala čase pojava kmetijstva v tisočih let pred sedanjostjo:

Bližnji vzhod okoli 10,6; dolina Inda okoli 8,3; vzhodno od Kaspijskega jezera 8,8-7,5; do Donave pri Beogradu 7,8; Egipt 7,8; zahodno Sredozemlje 7,6; Ukrajina 7,2; Srednja Evropa 7; Egejsko področje 7; območje Alp 6,5; Skandinavija 5,6 tisočletij pred sedanjostjo.

Mann [4] je za Bližnji vzhod podal, da so bili tam pred 15 do 12 tisoč leti lovci in nabiralci; pred 12 do 10,5 tisoč leti so že imeli vaške shrambe, velike zgradbe in versko umetnost. Pred 10,5 in 8,25 leti so udomačili rastline in živali, najprej ovce in koze, kasneje pa še prašiče in govedo.

Clare & Weninger [5] sta predstavila čase velikih ohladitev v tisočih let pred sedanjostjo: 9–8; 6–5; 4,2–3,8; 3,5–2,5; 1,2–1 ter 0,6–0,15. Najhuje so bile v času 10,2–10; 8,6–8,0; 6,0–5,2 ter 3,05–2,90 tisoč let pred sedanjostjo, pri čemer je bilo najhuje pred 8,2–8,0 tisoč leti zaradi izliva vode iz Hudsonovega zaliva v Kanadi.

Jurkovec 2010 [6], 2011a, b [7-8], Yurkovets 2011c [8] je podal časovni potek spreminjanja podnebja v zadnjih 80.000 letih, njegovo sovpadanje z dogodki ob Črnem morju ter z različnimi arheološkimi kulturami.

Nato pa še nekaj novejših »genetskih«, to je DNK-rodoslovnih. Navajam podatke za haploskupine, ki jih najdemo na Y-kromosomu. Kljosov in tudi Rožanski [10] sta podala »starost«, to je najverjetnejši pojav prvega prednika posameznih haploskupin na Y-kromosomu, kar vidimo v tabeli 1.

Tabela 1: Čas pojava v tisočih let pred sedanjostjo, prvega prednika posameznih haploskupin na Y-kromosomu Kljosov [11-13], Kljosov & Rožanski [10]

Starost	Haploskupina	Opomba	
266	A1b	posebna afriška veja	
136	a (Alfa)		
85	A	izšla iz haploskupine Alfa	
64	b (Beta)	izšla iz haploskupine Alfa; prednik vseh haploskupin spodaj, tudi vseh ne-afriških	
		Starost	Haploskupina
54	F	25	O
46	B, I	24	G
45	E, NO, P	23	Q
42	D	20	R1a, R1b, T
36	C	16	H, J1, L
35	R	15	J2
34	I2	11	R2
30	R1	9	N1

Za nas so zlasti zanimive haploskupine I, R1a in R1b, ker te prevladujejo med Slovenci Skulj [14], Skulj in sod. [15], Manfreda-Vakar in Vrečko [16], tabela 2.

Za haploskupino I je Kljosov 2010a [18] ugotovil, da je sicer zelo stara - najnovejši podatek je okoli 45 tisoč let, Kljosov 2011a [18: tabela 1], da pa so njene sedanje veje razmeroma mlade. Nazorna primerjava tega bi bila naslednja: »Od starega, košatega drevesa so ostali le konci nekaterih vej, ki lebdiijo v prostoru tam, do kamor so zrasle«. Če pogledamo »starost«

Povzetek

Najnovejši podatki DNK-rodoslovja kažejo, da so predniki okoli tretjine sedanjih Slovencev s haploskupino I na Y-kromosomu, živeli v naših krajih že pred najmanj 45.000 leti. Predniki dobre tretjine sedanjih Slovencev s haploskupino R1a so prišli v naše kraje pred okoli 7.500 do 6.000 leti kot nosilci poljedelstva in se pomešali s prejšnjimi prebivalci. Predniki okoli petine sedanjih Slovencev s haploskupino R1b pa so prišli v naše kraje najprej pred okoli 4.000 do 3.500 leti in pomorili veliko staroselcev. Tudi kasneje so prihajali kot okupatorji. Ljudi s haploskupino N pri nas ni, kar kaže, da se naši predniki niso priselili sem izza Karpatov šele pred okoli 1.500 leti.

Vinko Vodopivec

SESTAVLJENOST GENETSKIH RAZISKAV

Ključne besede

arheologija, genetika, Y-DNK, mtDNK, mutacije, poselitvena in rodoslovna genetika, zgodovinska in sedanja genetika, Slovenci, Srbi, Hrvati

Key words

archeology, genetics, Y-DNA, mtDNA mutations, settlement and genealogygenetics, history and present genetics, Slovenes, Serbs, Croats

Abstract

COMPLEXITY OF GENETIC RESEARCH

Genetics gives some detail about the ancient peoples, their settlement and migration. Insight into the genetic age groups is given by the assumption of straight-line mutations, which can be problematic. Mutations are dependent on many factors and stress in the adolescent age when forming stem cells may have a material impact on the number and size of mutations. It is the area with the oldest genes from steady theory and this are at the same time the area of combative Asian nations and denying the impact of stress is not negligible.

Settlement of the world is expected from eastern Africa, but according to a ripe old age finds in Central and South Asia, could also source out there, as shown the modest genetic links of Africa and the Middle East. Comparative calculations of aging of these connecting genetic groups are missing, so the unequivocally ways of actual settlement cannot be done.

Settlement of Europe, in accordance with previous theories shows from east or southeast, but does not consider the population of the entire Mediterranean region and the possibility of settlement of Western Europe also or even mainly from Africa via Gibraltar. The exception is Klyosov, who also takes into account such a possibility, which is supported even with genetic information in North Africa.

Genetic age calculations interesting for the European genetic groups ending in Y-DNA about 40,000 BP in mtDNA is about 75,000 BP. It is already a significant difference between these genetic groups, let alone in comparison with the emergence of Homo sapiens, which dates back to 200,000 years BP. Also the time difference between the Y-DNA and mtDNA oversized and require comparison based on archeology data, so it could be upgraded with times of mtDNA, which are more reliable.

Shares of Y-DNA are quite different in certain areas, while the shares of mtDNA are fairly evenly distributed. Such a difference indicates that men are much traveled and looted the military expeditions, when women are guarding the house and the majorities stay at home. For settlements are therefore much more informative data of female descendant presented in the mtDNA gene groups.

Comparison of genetic groups of Slovenes, Croats and Serbs shows significant differences among Slovenians, and significant similarities genetic groups of Croats and Serbs with genetic groups of Belarusians and Ukrainians, which is consistent with historical data on their settlement in the beginning of the 7th century.

Povzetek

Genetika dokaj podrobno govori o davnih ljudstvih, poselitvah in selitvah. Vpogled v starost genskih skupin je podan s predpostavko časovno enakomernih mutacij, kar je lahko vprašljivo. Mutacije so odvisne od mnogih dejavnikov in stres v odrasčajoči dobi, ko se tvorijo zarodne celice ima lahko bistven vpliv na število in obseg mutacij. Prav območja z najstarejšimi geni po enakomerni teoriji, so istočasno območja bojevitih azijskih ljudstev in zanikanje vpliva stresa ni zanemarljivo.

Poselitev sveta se predvideva iz vzhodne Afrike, glede na visoko starost najdb v srednji in južni Aziji, pa bi bil lahko izvor tudi tam, saj so prikazane genske povezave Afrike in bližnjega vzhoda skromne. Manjkajo tudi primerjalni izračuni starosti teh povezovalnih genskih skupin tako, da ni možno nedvoumno podati smeri dejanske naselitve.

Poselitev Evrope se, skladno z dosedanjimi teorijami, prikazuje iz vzhoda ali jugovzhoda, ne upošteva pa se poseljenost celotnega Sredozemlja in s tem možnost poselitev zahodne Evrope tudi ali celo predvsem iz Afrike preko Gibraltarja. Izjema je Kljosov, ki upošteva tudi tako možnost, ki je podprta tudi z genetskimi podatki v severni Afriki.

Genetski izračuni starosti se za evropsko zanimive genske skupine končajo pri Y-DNK okoli 40.000 PS, pri mtDNK pa okoli 75.000 PS. Gre za občutno razliko že med temi genskimi skupinami, kaj šele v primerjavi s pojavom Homo sapiensa, ki datira blizu 200.000 let PS. Tudi sicer so časovne razlike med Y-DNK in mtDNK prevelike in zahtevajo uskladitev na osnovi arheologije in časov mtDNK, ki so zanesljivejši.

Deleži Y-DNK so precej različni po posameznih območjih, medtem ko so deleži mtDNK dokaj enakomerno porazdeljeni. Taka razlika kaže, da so moški precej potovali, ter plenili na vojaških pohodih, ženske pa so čuvale dom in so večinsko ostale doma. Za poselitev so zato bistveno bolj povedni podatki po ženskih potomkah v mtDNK genskih skupinah.

Primerjava genskih skupin Slovencev, Hrvatov in Srbov kaže na značilne razlike pri Slovencih in značilne podobnosti genskih skupin Hrvatov in Srbov z genskimi skupinami Belorusov in Ukrajincev, kar je skladno tudi z zgodovinskimi podatki o njihovi naselitvi v začetku 7. stoletja.

Duša Krnel Umek

ZNANJE O STAROSELCIH – SLOVENCIH V 20. STOLETJU

Abstract

KNOWLEDGE OF ANCIENT SLOVENIANS IN THE 20TH CENTURY

The article shows how the behavior of the ancient inhabitants, Slovenes, that was in the 19th century widespread, loss from the official history in the 20th century. One indicator of how knowledge is transmitted, are the interpretation of history in school's textbooks. The notion that the Slovenes are indigenous in territory of the north Adriatic and Central Europe was not only a feature of individuals, but it was generally accepted in the wider circle of the historical writers in Austria.

But after World War I in history textbooks for middle-class school the old homeland of the Slavs and Slovenes is between the Black and Baltic seas beyond the Carpathians. After the Second World War on the Free Territory of Trieste, under Allied military administration, with such explanations proceed in the lower and upper secondary schools, the same in Slovenia. About the Indigenous peoples and nations on the Apennine peninsula, in Central and Southeastern Europe, little has been written. Before Romans are mostly enumerated Italic, Latin, Umbro-Sabelian, Etruscan, Ligurian, Illyrian and the Veneti, as well as Istriian, Iapodic, Lilburn's, Norican, Karnes, Tauriscs and Latabics.

In school textbooks since independence in 1991, is stressed that the history is an important subject in school because it would enhance the awareness of belonging to a community and nation. In contrary with this principle, our lands and peoples that have lived there are dimly outlined at the end of the Roman era while most of the text is devoted to the Greeks and Romans. Among the causes of impressions that the Slavs and Slovenes came with them from beyond the Carpathians during the migration of peoples in the 6th century, was the university, which has not been autonomous after the First and Second World Wars. All it shows is that even after independence in 1991, not much has changed in regard to the issue of the official history of the ancient inhabitants of the Slovenes, despite extensive local and international literature, which emerged in the last twenty-five years.

Uvod

Vedenje o Slovencih – staroselcih, ki je bilo pri slovenskih piscih zgodovine razširjeno v 19. stoletju, se je nadaljevalo še v začetku 20. stoletja. Leta 1910 je izšlo delo Davorina Žunkovičeva *Die Slaven, ein Urvolk Europas*, ki je bilo prevedeno v slovenščino leta 1998. V njem je zapisal: »Zanikanje samobitnosti (avtohtonosti) Slovanov spada med najhujše znanstvene zmete ali ponaredke vseh časov« [1: 117]. A stališče, da so Slovenci staroselci na današnjem ozemlju, ni bila le posebnost posameznikov, temveč je bilo splošno sprejeto

pa je bilo napisanega malo. Pred Rimljani večinoma naštevajo Italike, Latine, Umbro-Sabelijce, Etrurce, Ligure, Venete in Ilire, pa tudi Istrijane, Japode, Liburne, Noričane, Karne, Tavriskie in Latabike.

V šolskih učbenikih po osamosvojitvi leta 1991 pišejo, da je zgodovina pomemben predmet v šoli, ker naj bi krepila zavest o pripadnosti skupnosti in narodu. V nasprotju s tem načelom so naši kraji in narodi, ki so tu živeli, opisani skopo na koncu rimske dobe, večina teksta pa je namenjena Grkom in Rimljanom.

Med vzroki za prikaze, da so Slovani in z njimi Slovenci prišli izza Karpatov v času preseljevanja narodov v 6. stoletju, je tudi status univerze, ki ni bila avtonomna po prvi in drugi svetovni vojni. Vse pa kaže, da se tudi po osamosvojitvi leta 1991 ni veliko spremenilo v pogledu uradne zgodovine na vprašanje o staroselcih Slovencih, kljub obsežni domači in tuji literaturi, ki je nastala v zadnjih petindvajsetih letih.

Paulus Annonymus

HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL DISTRIBUTION OF SLAVIC HYDRONYMS

Povzetek

ZGODOVINSKA IN OZEMELJSKA RAZPOREDITEV SLOVANSKIH HIDRONIMOV

Analiza starodavnih hidronimov iz Evrope in Azije kaže, da so bili Slovani široko razširjena ljudstva že dolgo pred 6. stol. po. KR. Pravzaprav lahko celo slovansko topografsko terminologijo najdemo v antičnih delih različnih avtorjev.

Introduction

It takes at least few centuries before a hydronym is accepted in a certain area, but on the other hand, once accepted the hydronym stays steady in the vocabulary. This peculiarity allows us to track down the movements of people in different areas and ages. If we study carefully old historical sources we will see that river names of Slavic characters are to be finding in large area in the Antiquity, not only in Europe, but also in Asia Minor and Central Asia. Many data about Slavonic names of hydronyms in Greek and Roman Antiquity are at internet [1].

Examples

In the 6th century AD Procopius described the ancient Roman province Macedonia and mentioned river **Ρεχίος (Rechios)** [2]. Its name has no meaning, neither in Latin, nor in Greek language. However, Bulgarian, Serbian, Croatian etc. offer good explanation. **Ρεχίος (Rechios)** is in the matter of fact the common Slavic name for a river – **reka**. The closest modern hydronym to **Ρεχίος (Rechios)** is Slovene river **Reka**, called also **Notranjska Reka**. Related are also the Bulgarian **Byala Reka, Luda Reka, Voynska Reka**.

Hydronym with similar name we find even in the Central Asia, that is **Araxes river**, mentioned by Herodotus in the 5th century BC [3]. There lived the Massagetae, who according to Jordanes were branch of Getae [4: X-61], same Getae are called Slavs by Th. Simocates [5: 14-15]. Except **Araxes** in Central Asia, there is another **Araxes** in Ancient Armenia [3: IV-40]; the modern name of the river is **Araks**. The name **Araxes** is corrupted Slavic word **reka**, which has also dialectal variant **rjaka** (Russ. Blg. **ряка**). Related to **Araxes** is also the mentioned by Ptolemy **Tamuraka** [6: III-5-8]. The name of this settlement on the Coast of Azov Sea means *dark-river*. **Tamu** corresponds to **tama-dark, darkness (tama-darkness** Blg.dial. **taman-dark** Croat.) and **raca** corresponds to common Slavic **reka, rjaka – river**.

is called in this case – *mother of the Black Sea*. **Temarunda** means exactly –*mother of the Black Sea* in Slavic. The original form must have been **Tem morem da**. **Tem** corresponds to Slovene **tema**- darkness, O.Blg. **тъма** – *darkness*, **morem** – Instr. of **more** – *sea*, and **da** - **dati** means give. **Dati** corresponds to **dajati** - *dojiti*, **dojilja**, **dojka** – *nurse* (Slovene, Bulgarian).

Conclusion

Judging by the fact that even in the Antiquity Slavic hydronyms are to be found on two continents, points out that the Slavs were numerous people and dispersed over enormous area – from India till Britain. The division of the Old Slavs must have begun before Vedic era, judging by the fact that Vedic rivers (**Barbara**, **Rasa**, **Kubha**) have Slavic names.

This data shows that the accepted in the past model of the emerging of Slavs just in the Late Antiquity should be regarded as incorrect. The researchers in the 19th and early 20th century did not have a lot of important information at their disposal and inevitably that lead to their mistakes.

Sources

1. Internet, *Slavonic names in Greek and Roman Antiquities*, Onomastica 37, Canadian Institute of Onomastic Science, Winnipeg 1969, <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED030346.pdf>
2. Procopius, *Buildings*, Harvard University Press, London 2002.
3. Herodotus, *Histories*, *Wordsworth Classics of the World Literature*, Herefordshire 1996.
4. Jordanis, *The Origin and the deeds of the Goths*, Ch. Mierow, Princeton University Press, Princeton 1908.
5. T. Simocattes, cited by G. Tsenov, *Praotecestvoto i praezika na Bulgarite*, Heliopol, Sofia 2005.
6. C. Ptolemaei, *Geographia, Simtibus et typis Caroli Tauchnitii*, Lipsiae 1843.
7. V. Georgiev, *Trakite i tehinja ezik*, BAN, Sofia 1977.
8. Pliny, *Natural History*, Harvard University Press, London 1999.
9. J. Lempriere, *Lempriere's Classical Dictionary*, Braken Books, London 1994.
10. D. Frawley, *Gods, Sages and Kings: Vedic Secrets of the Ancient Civilization*, Janendra Prakshi Jain at Shri Janendra Press, New Delhi 1995.
11. Strabonis, *Geographica*, *Prostrat in Libraria Friderici Nicolai, Berolini* 1852.
12. M. Mitrović, *Onomastic structures*, Zbornik sedme mednarodne konference, Izvor Evropejcev, Jutro, Ljubljana 2010, 7-30.

Abstract

Analysis of ancient hydronyms from Europe and Asia shows that long before the 6th century AD the Slavs were already dispersed people. In the matter of fact the whole Slavic topographical terminology can be found in the documented in the Antiquity works of different authors.

Pavel Serafimov, Giancarlo Tomezzoli

NEW READING OF THE LINEAR A INSCRIPTION ON THE GOLDEN PIN CR-ZF-1 FROM CRETE

This article is the revision of a previous article already presented at the Second International Congress - Pre-Cyrillic Writing and Pre-Christian Slavic Culture - Sanct Petersburg - Town Pushkin - 14 May 2009.

Povzetek

NOVO BRANJE LINEAR A NAPISA NA ZLATI SPONI CR.ZF.1 S KRETE

Linearni A napis na zlati sponi Cr-ZF-1 iz Minojske Krete kaže dobra ujemanja besed in slovničnih podobnosti med minojsko slovanskimi ter starimi in sodobnimi slovanskimi jeziki. To predstavlja dodatno razvidno povezavo, da je bil otok, ki je postal dom visoko razvite evropske civilizacije, naseljene že v 2. tisočletju pr. Kr., z minojsko praslovansko skupnostjo.

Introduction

In a previous paper [1], in line with the Continuity Theory [2], p. 134, which suggests the presence of the Slavic cultures in the South-Eastern Europe from the Palaeolithic, we examined the facts supporting a Slavic presence in the ancient Minoan Crete. The presence in Crete of a multi-ethnic society in the second millennium BC is testified by Strabo [3], pp. 3-4, and Faucounau [4], p. 99, although mainly dealing with Proto-Ionians, admits that: »the impression is to have in Crete a population non-homogeny that came from different horizons.

This impression will maintains itself up to the historical epoque because, from one side, Homer tells of Crete - of hundred towns - and, on the other side, the inscriptions written in the Linear A script could, perhaps, belong to different languages«. However, our deciphering of the Linear A inscription on the golden signet ring of Mavro Spelio, provided in our previous paper [1], gives the first evidence of the presence in Crete of a Minoan Slavic community speaking a Minoan Slavic language similar to the present Slavic languages. In this work we want to add more evidence of the existence of such a Minoan Slavic language and community.

Igor Tureček

BRONZE AGE INSCRIPTIONS ON THE AMBERS OF BERNSTORF

Povzetek

NAPIS IZ BRONASTE DOBE NA JANTARJU IZ BERNSDORFA

Leta 1994 sta Manfred Moosauer in Traudl Bachmaier odkrila v bližini Bernstorfa v Nemčiji urbano naselje, zgrajeno okroglo 1350 pr. Kr. Leta 1998 so našli izdelke z visoko čistostjo zlata, predantične tehnologije čiščenja zlata pa so bile znane samo v Egiptu. Dve leti kasneje so našli še pomembnejše stvari, en rumenkast in en rdečkast izdelek iz jantarja z napisi v pisavi Linear B. Najdeno zlato in jantar sta med najpomembnejšimi arheološkimi odkritji na Bavarskem do konca 20. stoletja. Tako se je prepričljivo vzpostavila povezava med starim Egiptom in virom jantarja vzdolž obale Baltskega morja; ter povezava najdenih napisov s grškimi in predgrškimi napisi Pelasgov.

Preface

In 1994 Manfred Moosauer and Traudl Bachmaier discovered in the vicinity of Bernstorf, Germany, an urban settlement constructed round 1350 BC. Bernstorf is about 40 km north of Munich. Settlement reconstruction is in figure 1. Settlement

Figure 1: Settlement reconstruction [1]

The only meaningful combination of the syllabic signs and the comma was the Serbocroatian word »kanda«.

KA-n-DO ≈ SrbC. kanda = {as if | as though | perhaps | maybe}.

So, the reading might be:

„{country | person | enemy | palace | house | castle | market} foreign maybe“.

Red amber summary

Sign side holds probably the meaning »foreign country daughter« or »foreign palace daughter«. Face side shows a bearded man or a woman with a yashmask.

Summary

1. Inscriptions on ambers is a remarkable mixture of Linear B and Egyptian hieroglyphs.
2. On the yellow amber there is probably the name of the settlement - TIN VAPA - meaning Great Castle followed by a heraldry or a mythological symbol.
On the red amber there is probably the text »foreign palace daughter«.
3. Proto-Slavonic influence on Egyptian hieroglyphs has been exemplified: »map of house« has Proto-Slavonic phonogram »pr« which means »palěh ris« (ground plan, foundation).

Literature

1. M. Moosauer, T. Bachmaier, *Bernstorf – Das Geheimnis der Bronzezeit*, Theiss – Verlag, **2005**.
2. Bading, *Zur religions und stadtgeschichte des bronzzeitlichen Mitteleuropa*, **2010**, <http://studgen-deutsch.blogspot.com/2010/01/zur-religions-und-stadtgeschichte-des.html>
3. Photographies by M. Eberlein.
4. J. Richter, *Der Brenner Codex*, http://en.wikipedia.org/wiki/File:Amber_sources_in_Europe.jpg.
5. Splet, *Veneti about 1000 years BC*, <http://www.veneti.info/veneti/venetipedia/maps-europe>
6. A. Horák, *The Paradigm About The Slavs – Inverted (O Slovanech úplně jinak)*, Lípa Publishing House, Vizovice **1991**.
7. Splet, *Hyeroglyfs*, The Unicode Consortium, <http://www.unicode.org/charts/PDF/U13000.pdf>

Abstract

In 1994 Manfred Moosauer and Traudl Bachmaier discovered in the vicinity of Bernstorf, Germany, an urban settlement constructed round 1350 BC. In 1998 they found products of high purity gold. Ancient technology for purifying gold was reputedly known in Egypt only. Two years later they made another great find, that is one yellowish and one reddish amber with inscriptions in Linear B script. Gold and ambers are among the most important archaeological discoveries in Bavaria up to the end of the 20th century. Thus, this find established a compelling link between Ancient Egypt and the source of ambers along the Baltic Coast, but also a link with inscriptions in old Greek and with more older inscriptions of Pelasgian.

Vinko Vodopivec

PRIMERJAVE OBRAVNAV NAPISA PERUGIA

Ključne besede

Napis Perugia, Umbri, Etruščani, Veneti, Mesapci, Pyrgi, Slovenci, Čehi, Albanci

Key words

Cippus Perusinus, Umbrian, Etruscan, Veneti, Messapian, Pyrgi, Slovene, Czech, Albanian

Abstract

COMPARISONS OF TREATING OF PERUGIA INSCRIPTIONS

Cippus Perusinus inscription has already been studied by many language experts and researchers. Transliteration of linguists is a quite unique but wrong at sign for the letter O as TH and the sign for the letter B with its mutations as the letter F, which as a rule did not have the Etruscans. It is clear that at transliteration of Etruscan inscriptions should also be considered different options, while many mutations in the pronunciation of similar letters are present.

Understandings are much more limited, but by translation exceed the Albanian version, which correctly takes into account appropriate dialect, as the old inscriptions are written in the then dialects. Despite the good treatment and compliance with the limits, after a detailed comparison with the Slovenian translation loses its meaning, so Albanian may not prove adequate language of comprehension.

Czech translation of Horak based on the different, unfortunately inadequate transliteration that not gives good understanding. Therefore, it is worse than the Albanian translation, but the correlation clearly indicates a better chance of understanding with the Slavic languages. Czech translation of Kollar based on the incumbent explaining with names, which does not give good results of understanding, so it is only a little better than translation of Horak. Slovene translation of Berlot is based on a modified transliteration, which is obviously wrong and not consistent with the transcription of other Etruscan inscriptions. Incorrect transcription also gives worse results, and achieving only a similar probability as the Albanian translation. Slovenian with numerous and diverse dialects again proved to be an effective tool in understanding the Etruscan Perugia inscription, while translation achieves exceptional results by the recognized letters and words. Content describes the importance of the deceased, the reasonableness and his work for the community as perceived by relatives.

Uvod

Perugia je naselje Umbrijcev in se prvič pojavi v pisni zgodovini kot Perusia, eno od dvanajstih zveznih etruščanskih mest. Prvič je omenjena v zapisih Q. Fabius Pictor-ja, ki jih uporablja Livy, za opis odprave Fabius Maximus Rullianus-a proti etruščanski zvezi v letu 310 ali 309 pr. Kr.

Povzetek

Perusinski napis je obravnavalo že več jezikovnih strokovnjakov in različnih raziskovalcev. Prečrkovanja jezikoslovcev so precej enotna in napačna pri prečrkovanju znaka za črko O kot TH in znaka za črko B kot črko F, ki je Etruščani praviloma niso imeli. Očitno je pri prečrkovanju etruščanskih napisov treba upoštevati tudi drugačne možnosti, saj je razvidno večje število preglasov pri izgovorjavi podobnih črk.

Razumevanja so bistveno bolj omejena, po obdelavi pa izstopa albanski prevod, ki pravilno upošteva ustrezno narečje, saj so stari napisi pisani v tedanjih narečjih. Kljub dobri obdelavi in izpolnjevanju postavljenih meja pa po podrobni primerjavi s slovenskim prevodom izgubi svoj smisel, albanščina pa se ne izkaže kot ustrezen jezik razumevanja.

Češki Horakov prevod temelji na drugačnem, žal neustreznem prečrkovanju, ki ni dalo dobrih izidov razumevanja. Zato je slabši od albanskega prevoda, primerjalno pa nedvoumno kaže na boljše možnosti razumevanja v slovanskih jezikih.

Češki Kollarjev prevod temelji na dotedanjih pojasnjevanjih z imeni, kar ni dalo dobrih izidov razumevanja, zato je le malo boljši od Horakovega prevoda.

Berlotov prevod temelji na zelo spremenjenem prečrkovanju, ki pa je očitno napačno in ni skladno s prečrkovanji drugih etruščanskih napisov. Napačno prečrkovanje daje tudi slabše rezultate, saj dosega podobno verjetnost kot albanski prevod.

Slovenščina s številnimi in raznolikimi narečji se je ponovno izkazala kot uspešno orodje pri razumevanju etruščanskega napisa iz Perugie, saj prevod dosega izjemne izide tako pri prepoznanih črkah, kot pri prepoznanih besedah. Vsebina opisuje pokojnikovo pomembnost, umnost in delo za skupnost, kot so jo občutili svojci.

Vinko Vodopivec

PRIMERJAVA RAZUMEVANJ NAPISA Z LEMNOSA

Ključne besede

Lemnos stela, Etruščani, Veneti, Slovenci, primerjalni jezikoslovje, zgodovinsko jezikoslovje

Key words

Lemnos stelle, Etruscan, Veneti, Slovenes, comparative linguistic, historical linguistic

Abstract

COMPARISON OF READING OF INSCRIPTION FROM LEMNOS

The inscription in the Lemnos language, from the 6th century BC on tablets of stone called Lemnos Stele, discovered in 1885 in Kaminija is written in letters like Etruscan and older Phrygian letter signs and is understandable in the Slovenian language.

Comparison of transliterations showed some errors, especially the replacement of Etruscan P with Venetic L, which much varies understanding of the content of the inscription. Letter comparison showed the best correlation with the old Phrygian and the minimum with the Etruscan, reflecting the influence or repopulation of Phrygian area. Into question puts the existing linguists' transliteration, since the Etruscan has the minimum content of vowels, and the significant proportion of the letters L, which is pronounced in Slovenian also as U.

All present understands corresponding to the request, but by probability exceed Škibin's translation and translation of the author, who has upgraded his understanding. The content is about robbing the peoples, so call for armed resistance against the invaders. However, Greeks just a few centuries later occupied the island and cut off ancient Slavic living.

Uvod

Lemnijski jezik so v 6. stoletju pred našim štetjem še govorili na otoku Lemnosu. To v glavnem potrjuje napis na nagrobni Steli, imenovani Lemnos Stela, odkrite leta 1885 pri Kaminiji, pa tudi napisi na lokalni keramiki. Lemnijski jezik je tesno povezan z Etruščanskim jezikom po črkovnih znakih in po razumevanju. Ko so Atenci zavzeli otok v drugi polovici 6. stoletja pr. Kr. je Lemnos postal grški. Napis je shranjen v Narodnem muzeju v Atenah.

Napis je pisan v črkah podobnim etruščanskim in starejšim frigijskim črkovnim znakom. Napis sestavlja 198 znakov in vsebuje 33-40 besed, ločitev besed je včasih označena z eno do tremi pikami [1].

Eric Tomas de Saint-Maur

HELMUT SCHRÖCKE – SCLAVI, VENETI, VINEDI, VANDALI

Abstract

HELMUT SCHRÖCKE – SCLAVI, VENETS, VINEDS, VANDALS

When preparing the new editions of both historical works of the deceased researcher of Slovenian heritage, the upright Franc Jeza »The Scandinavian origin of the Slovenes« and the »Key issues on early Carantanian – Slovenian history«, enriched with comments and recent findings, I searched further and impartial sources, which could confirm or refute his statements. I was really surprised by the multitude of sources, confirming the findings of Franc Jeza, which he probably did not know or have could not know, otherwise they would appear with the other sources. I have found that the old writers fairly well knew the Vandals, Vinedes, Venedi, Vinilli, etc. and all many territorial tribes, all under their own names. Research of prof. dr. Helmut Schröcke goes far back in time to a span of several thousand years BC and includes modern archeological research methods and the similarity of the works, ornaments, etc., to which Helmut Schröcke assessed much space in his books. By the name Sklavi, Sklaveni in the past, scholars used to designate the Eastern Germanic tribes, who have not yet been christianized, therefore, they were still pagans, unlike those Germans, who have already accepted Christian faith. Even the writers of past centuries were well aware of this fact, as notes Helmut Schröcke, who has gathered, according to the legendary German diligence, many proofs that confirm this. He was aware of the fact, that many of literature, which is now considered as mainstream source, was adapted by old scholars, either from comfort or negligence, in their own way. Particular attention is devoted to researchers who have tackled the old sources by new research and whilst doing so, they discovered a lot of differences between the original content and what is now referred in the literature, which has devastating consequences for the interpretation of history.

Uvod

Ob pripravi novih, s komentarji in novejšimi spoznanji razširjenimi izdajami obeh zgodovinskih del pokojnega raziskovalca slovenske preteklosti, vrlega Franca Jeze: »Skandinavski izvor Slovencev« [1] in »O ključnih vprašanjih rane karantansko - slovenske zgodovine« [2], sem iskal dodatne in nepristranske vire, ki bi potrdili ali ovrgli njegove ugotovitve. Presenetila me je množica virov, ki potrjujejo izsledke Franca Jeze, in ki jih slednji najbrž ni poznal, sicer bi jih bil navedel med viri. Ugotovil sem, da so stari pisci dokaj dobro poznali Vandale, Vinede, Venede, Vinile itd. ter vsa njihova številna področna plemena, vsa pod svojimi imeni, kakor npr. danes poznamo Dolenjce, Gorenjce, Korošce, Kranjce, Notranjce, Štajerce itd., a hkrati vemo, da so vsi Slovenci. Nedavno tega smo šteli

Vinko Vodopivec

ČAŠČENJE RODNOSTI

Ključne besede

Etruščani, rodnost, spolnost, vagina, falus, arheologija, zgodovinsko jezikoslovje

Key words

Etruscan, fertility, sexuality, vagina, phallus, archaeology, historical linguistic

Abstract

FERTILITY GLORIFYING

Ancient people glorified the male and female fertility, as evidenced by the earliest drawings and figurines with pronounced genital organs. Even our predecessors worshiped his native ability, so most often in ancient inscriptions are the words that represent a father and mother who have in family, which is the core of the respective society, the most important role.

Reading of the inscriptions on the limbs of men and women's sexual acts is understandable in Slovene and explains the Etruscans sexuality. Inscriptions are intended for men who invite them to fertilization and teach them for responsible sexuality and about sexual offense. Women don't need such instructions that are already built into their nature, which is oriented in fertility and in the preservation of the human race.

Uvod

Predantična ljudstva so častila moško in žensko plodnost, kar potrjujejo najstarejše risbe in kipci s poudarjenimi spolnimi organi. Tudi predantična pedslovanska ljudstva so častila rodno sposobnost, zato se v znanih predantičnih napisih največkrat pojavljajo besede, ki predstavljajo očeta in mater, ki imata v družini, ki je jedro vsakokratne družbe, najpomembnejšo vlogo.

Možinja

Napis Možinja na etruščanskem zrcalu in ženskem aktu sta prikazana na slikah 1 in 2.

Žunkovič [1]

Na etruščanskem območju so našli več kovinskih zrcal, ki imajo v sredini ali ob robu napis mužina ali mutjina. Napis se prečrkuje MUOINA in naj bi pomenil mužina, mutjina ali možnja. Napis bi bil lahko večpomenski, a je njegov pomen osvetljen z likom nage ženske, ki ima popolnoma isti napis. Ženska salutira, kar poudarja njeno spolno pripravljenost in glede na pomen mutjina gre verjetno za prostitutko.

Prevod se sklada z glavico uda, ki napoveduje cvet in sad, mladec pa mora čakati na svojo spolno zrelost, da lahko poseje svoje seme.

Pojavljajo se znane venetske in starofrigijske besede: čak, ati, nav, uab in sei [3-6].

Glosar

ČAK	čak, čakaj – okr, SN, SK	wait
ATI	ati, ata – SN, SK	father
NAV	nau, nov – preg, SN, SK	new
A	a – SN, SK	but
UAB	uab, vabi – okr, preg, SN, SK	invite
K	k – SK	to
SEI	sei, seji, setvi – okr, SN, SK	sew

Zaključek

Razbiranje napisov na spolnih moških in ženskih rodni organih je v slovenščini razumljivo in pojasnjuje čaščenje spolnosti Etruščanov. Napisi so namenjeni moškimi, ki jih vabijo k oploditvi in pojasnjujejo pripravo mladcev na odgovorno spolnost in jih poučujejo o spolnem dejanju. Ženskam taka navodila očitno niso bila potrebna, saj so že vgrajena v njihovo naravo, ki je naravnana v rodnost in v ohranjanje človeške vrste.

Literatura

1. M. Žunkovič, *Slavische-Runem Denkmälen*, Bibliothek »Sraroslovan«, Heinrich Slovák, Kremsier **1915**, 98-100.
2. J. Kollar, *Staroitalija slavjanska, Objevy a dukazy živlu Slavskih, Mesapia*, Cisarske kralovske dvorske a statni tiskarne, Viden **1853**, 279.
3. V. Vodopivec, *Nabor venetskih napisov, delitev, prevod in slovar*, Zbornik četrte mednarodne konference Evropski staroselci, Jutro, Ljubljana **2006**, 118-144.
4. V. Vodopivec, *Katalog venetskih napisov, besed in prevodov*, Jezikovni temelji starejše slovenske etnogeneze, Jutro, Ljubljana **2010**, 80-175.
5. V. Vodopivec, *Zbir starofrigijskih napisov, delitev, prevod in besednjak*, Zbornik sedme mednarodne konference Izvor Evropejcev, Jutro, Ljubljana **2010**, 31-57.
6. V. Vodopivec, *Katalog starih frigijskih napisov, besed in prevodov*, Jezikovni temelji starejše slovenske etnogeneze, Jutro, Ljubljana **2010**, 313-384.
7. A. Horak, *Falický kult Etrusku*, O Slovanech úplne jinak, co nebylo o Slovanech dosud zmámo, Lipa, Vizovice **1991**, 166-171.

Povzetek

Predantična ljudstva so častila moško in žensko plodnost, kar potrjujejo najstarejše risbe in kipci s poudarjenimi spolnimi organi. Tudi naši predhodniki so častili rodno sposobnost, zato se v predantičnih napisih največkrat pojavljajo besede, ki predstavljajo očeta in mater, ki imata v družini, ki je jedro vsakokratne družbe, najpomembnejšo vlogo.

Razbiranje napisov na moških spolnih udih in ženskih aktih je v slovenščini razumljivo in pojasnjuje čaščenje spolnosti Etruščanov. Napisi so namenjeni moškimi, ki jih vabijo k oploditvi in pojasnjujejo pripravo mladcev na odgovorno spolnost in jih poučujejo o spolnem dejanju. Ženskam taka navodila niso bila potrebna, saj so že vgrajena v njihovo naravo, ki je naravnana v rodnost in v ohranjanje človeške vrste.

Vinko Vodopivec

MEJNIKI

Ključne besede

mejnik, obelisk, simbol, rodnost, nagrobnik, Veneti, Etruščani, Slovenci

Key words

abuttal, obelisk, symbol, fertility, tumbstone, Veneti, Etruscans, Slovenes

Abstract

BOUNDARY STONES

Žunkovič cites many pillar stones as the border stones, which should be seen either in relief or in the inscriptions on them. Reliefs have many symbolic meanings, which bear witness to the cult of fertility; inscriptions on these pillar stones are understandable in Slovenian and are of burying nature.

Reliefni obelisk

Značilen je kamnit kvadraten obelisk iz Husiatina v Galiciji visok 2,7 m s stranico 34 cm, ki je prikazan na sliki 1 [1].

Žunkovič [1]

Štiri stranske ploskve so oblikovane tako, da so reliefi v isti višini. Štirje obrazi pod istim klobukom kažejo na to, da smo na nevarnem mejnem območju Galicije in Podolja. Štiri strani lahko predstavljajo štiri najstarejše može ali vodje občin, združenih za skupno obrambo proti nasprotniku, lahko pa so to štirje mejni opazovalci. Očitno gre za štiripomenski kamen, ki pomeni lastniško štirimejo [1].

Komentar

Obrazložitev obeliska in reliefov kot mejnika je vprašljiva, saj ne upošteva simbolike, ki je starim ljudstvom pomenila bistveno več kot pa lastnina sama zase.

Vodopivec

Simboli so številni: vremenski, lovski, ljubezenski, spolni in rodni; posebej pa so simbolna tudi števila [2].

- 1 Lastna oseba, en bog ali vsaj najvišje božanstvo, en partner itd.
- 2 Moški in ženska, dve različni naravi v živalskem svetu, dve skladni strani telesa, itd.
- 3 Tribog ali trojica v različnih povezavah, otrok kot tretji, itd.
- 4 Vzhod – zahod – sever – jug, nebo – zemlja – levo – desno ali spredaj – zadaj, itd.
- 5 Pet prstov na roki, itd, itd.

Število štiri ima v verovanju starih ljudstev močan simbolni pomen, ki se ga da razbrati tudi na tem obelisku, saj so stranske ploskve enako ali podobno izdelane, kar pomeni, da je temelj življenja povsod enak.

Tudi po višini so štirje za rod pomembni deli: klobuk, ki združuje družino in rod, ženska, ki spočne in rodi, otroci kot sad in bodočnost družine ter mož, ki podpira tako ženo kot otroke ter omogoča rodu preživetje.

Dosedanje obravnave

Jezikoslovci [2]

The fibula was thought to originate from the 7th century BC. It is inscribed with a text that appears to be written in Old Latin, here transcribed to English letters:

MANIOS MED FHEFHAKED NVMASIOI   6 + 3 + 9 + 8 = 26   26/4=6,5

The equivalent Classical Latin sentence obtained by applying the appropriate differences between Old Latin and Classical Latin would probably have been:

MANIVS ME FECIT NVMERIO

translated as:

Manius fashioned me for Numerius. / Manius me je izdelal za Numeriusa.

Komentar

Črke so etruščanske, saj Latinov tedaj ni bilo, kot prvi napis z latinskimi črkami pa se smatra napis na črnem kamnu - *Lapis niger*, ki je datiran od 570 do 550 pr. Kr.

Jezikoslovci podajajo dokaj dobro prečrkovanje, črko R berejo kot D, neobičajno črko pa tudi berejo kot D namesto R. Očitno so v novejših izvedbah črko V zamenjali s črko F, kar bi se skladalo s kasnejšimi rimskimi napisi, Etruščani pa črke F zelo verjetno niso imeli, saj je nimajo nobeni sorodni napisi in se je v slovanske jezike vrinila šele v novejši dobi [3].

Po običaju pojasnjujejo napis z imeni, v tem primeru pa podajajo celo razumevanje. Napis dele le na štiri besede od katerih sta dve imeni, povprečna dolžina besed pa je 26/4 = 6,50, kar je zelo veliko, zato je oboje le malo verjetno.

Antonin Horak,

inscription Nr. 33 Žárlivý milenec - Jelaous Lower from Palestrina [4]

Prevod v angleščino je oskrbel Dusan Polansky.

Nearby the village of Palestrina, close to Rome, was found in 19th century this decorative bronze fibula for woman clothes. It is stored in Villa Giulia museum in Rome.

It is thought to be Latin inscription, dated into 7th century BC and falsely explained as follows:

MANIOS MED VHEVHAKED NUMASIOI

Manius   me   produced   (for) Numasios

Manius   mne   vyrobil   Numasiovi

But in 7th century BC there were no Romans of this name, even Latin didn't exist. First Latin texts occur in the middle of 3rd century BC that is 400 years later. Judging the scripture and language, the fibula is much older than 7th century, text is again protoslavic. We read it, according to the rules (explained at the beginning of the book) we read as follows:

MA	NI	(J)OŠ	MĚŘ	VHĚ	V(C)HÁK	ĚŘ	NU	MÁŠ	JOJ	
mne	ne	už	měř	vím	však	věř	nu	máš	jej (jiného)	CZ
me	ne	že	izmer	vem	vendar	veruj	saj	imaš	ga	SL
Me not already measure (I) know however believe well (you) have him										AN

Volně přeloženo: Na mne se už nezaměřuj, avšak ja vim, to mi věř, že máš jiného.

Free translation: Do not focus on me anymore, well I know, believe me, you got other man.

Slovensko: Name ne računaj več, dobro vem, verjemi mi, da imaš drugega moškega.

Writer of the inscription was in love with the girl. He has seen the girl with another man and he has suspicion that he is his rival. He is announcing to the girl, not to count with him anymore, but still he gives her the fibula and hopes for appeasement with her. It was probably young jeweler. Text has even the verse »měř-věř« »measure-believe«. It is typical feature of young Slavs in love and their moral, opposite to Etruscans and Romans, who were acquiring women by violence. Such a kind of troubles could the young man have in the time of full freedom, when Etruscans and Romans were not yet torturing them.

Komentar

Horak pravilno ugotavlja, da je napis razumljiv na slovanskih osnovah, pri prečrkovanju pa doda črki J in C, S bere kot Š, neobičajno črko pa bere kot R. Prevod napisa je brez imen s povprečno dolžino besed: $2 + 2 + 2 + 3 + 3 + 4 + 2 + 2 + 3 + 3 = 26/20 = 2,6$, kar je sicer malo, je pa možno.

Etruščanom in Latinom pripisuje isti odnos do žensk, kar ni skladno z drugimi navedbami v tej knjigi, poleg tega pa so etruščanski napisi razumljivi v slovenskem jeziku, kar sam potrjuje v tem sestavku, saj gre prav za njihov napis.

Vodopivec

Napis na zlati sponi iz najdišča Palestrina je v etruščanskih črkah in naj bi bil iz 7. stoletja pr. Kr. Najdišče je večje pokopališče, zato je vsebina napisa verjetno nagrobna, saj je spona najdena v grobnici.

Napis je zvezen in so s pikami deljeni le govorni sklopi, zato je treba te deliti še na posamezne besede. Črke so lepo vidne in je neobičajna le črka B, ki bi lahko pomenila tudi PH, vendar se prav v taki obliki pojavi tudi na Pyrgijskih zlatih ploščicah, kjer jo po podobnosti z venetskimi črkami, prečrkujem kot glas B, ki pa lahko prehaja v glas V [5]. Prečrkovanje naj bi torej bilo:

MANIOS MER VHE VHAKEB NUMASIOI

Delitev na besede bi lahko bila:

MANI OS MER VHE VHAKE B N UMAS IOI

Dobesedni prevod pa je:

Meni ostal mir ve vake bil ne umeš joj.

Prosti prevod:

Meni je ostal mir, v tem sem bil, tega ne umeš joj.

Peace remained to me, in that I was, you do not understand it oh.

Značilne in pogoste besede iz venetskih napisov so MANI, OS in IOI, ki poudarjajo nagrobno vsebino [6-7].

Zaključek

Lep etruščanski izdelek iz začetkov evropske pismenosti je razumljiv v slovenskem jeziku. Razumevanje jezikoslovcev s poljubnimi imeni ni prepričljivo in ne izpolnjuje nobene postavljene zahteve. Horak izdatno prekoračuje zahteve in pojasnjuje vsebino z ljubezenskim zapletom, kar je možno. Vodopivec dosega še boljše izide, njegovo razumevanje pa se sklada tudi s pokopnimi željami, zato je najverjetnejše.

Literatura

1. Splet, *Slika fibule*, <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Fibula-Palestrina.jpg>
2. Splet, *Napis Palestrina*, http://en.wikipedia.org/wiki/Praeneste_fibula#Date_and_inscription
3. M. L. Greenberg, *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*, Aristej, Maribor 2002, p. 63. (M. L. Greenberg, *A Historical Phonology of the Slavic Languages*, Universitätsverlag C. Winter, Heidelberg 2000).
4. A. Horak, *Nr. 33 Žárlivý milenec*, O Slovanech úplne jinak, co nebylo o Slovanech dosud zmámo, Lipa, Vizovice 1991, 133-134.
5. V. Vodopivec, *Primerjava branj Pyrgijskih zlatih ploščic*, Zbornik druge konference Praprebivalstvo na tleh srednje Evrope, Jutro, Ljubljana 2002, 51 – 63.
6. V. Vodopivec, *Katalog Venetskih napisov, besed in prevodov*, Jezikovni temelji starejše slovenske etnogeneze, Jutro, Ljubljana 2010, 80-175.
7. V. Vodopivec, *Slovar venetskega jezika*, Jezikovni temelji starejše slovenske etnogeneze, Jutro, Ljubljana 2010, 176-204.
8. *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, DZS, Ljubljana 2002.

Povzetek

Etruščanska zlata spona ima lep napis iz začetkov evropske pismenosti, ki je razumljiv v slovenskem jeziku. Razumevanje jezikoslovcev s poljubnimi imeni ni prepričljivo in ne izpolnjuje nobene postavljene zahteve. Horak izdatno prekoračuje zahteve in pojasnjuje vsebino napisa z ljubezenskim zapletom, kar je možno. Vodopivec dosega še boljše izide, njegovo razumevanje pa se sklada tudi s pokopnimi željami, saj je spona najdena v grobu, zato je najverjetnejše.

Vinko Vodopivec

SEVERNO OSKIJSKI NAPIS

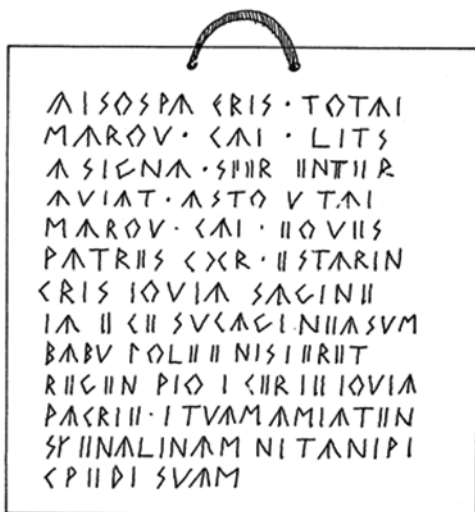
Abstract

NORD OSCIAN INSCRIPTION

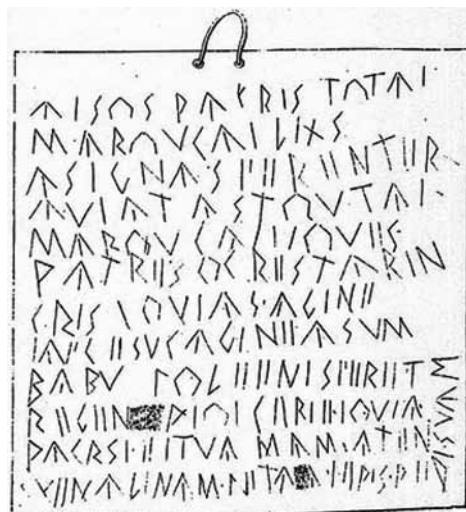
Nord Oscan inscription from Rapino is well understood by the Slovenian language, which shows our language roots also between the Messapic inscriptions that are all translated in Slovene language and Umbrian inscriptions, where are also good chance for understanding in Slovenian language.

Napis Rapino

Severno oskijski napis na bronasti tabli 15x15 cm iz naselja Rapino, 30 km južno od Rieti, je sedaj v antičnem muzeju v Berlinu. Napis je prikazan v prerisu [1] in izvorniku [2] na naslednjih slikah.

preris Berlot [1]

izvirni napis [2]

Prečrkovanja

Števila pomenijo:

preglasna prečrkovanja, napačna prečrkovanja in neprečrkovanja.

Napis je obdelovalo več jezikoslovcev, ki ga prečrkujejo in dele [1]:

Prosti prevod

Jaz ostanem pa križ ta želel bi kaj let, a silna z vero ena sili, bol ostala u tem želel bi kaj aja, ves pa tre sok res ta rine, križ jo uvil zvinil jaz, ko sukal nisem babi, potem eni z vero tu, reven pa joj ker je ovila pokrila je tuja mamica dan sok ena le nam ni dana aja piše pojdi k svojim.

Primerjava

Prevoda kažeta podobne besede, sta pa v precejšnjem delu različna, zato je umestna njuna podrobna primerjava.

Primerjavi prepoznanih besed in črk – Berlot 66,67 % in 45,45 %, Vodopivec 100 % in 93,00 % dajeta prednost zadnjemu prevodu, ki ima v obeh primerih bistveno boljše izide in več kot trikrat presega postavljene mejne pogoje smiselnega razumevanja.

Primerjava dolžin besed – Berlot 3,88 črk, Vodopivec 3,17 črk tudi daje močno prednost zadnjemu prevodu, saj je pričakovana dolžina okoli tri črke.

Število enočrkovnih in dvočrkovnih besed – Berlot $7 + 7 = 14$, Vodopivec $5 + 10 = 15$, daje malo prednost Berlotovemu prevodu.

Zaključek

Po združenju presoji smiselnih jezikovnih in oblikovnih kazalcev je najzanesljivejši zadnji prevod, ki ne uporabi nepovednih imen, saj so skoraj vse besede dobro razumljive v slovenskem jeziku in s številnimi prepoznanimi črkami in besedami potrjuje naše jezikovne prednike tudi na oskijskem območju.

Literatura

1. A. Berlot, *Nordoskische inschrift*, Eine Studie uber die Sprachen der Rassen oder der Etrusker, Burlett, Zurich **1966**, 120-124.
2. J. Kollar, *Staroitalii slavjanske, Tabule*, Cisarske kralovske dvorske a statni tiskarne, Viden **1853**, XXVII.
3. P. Serafimov, G. Tomezzoli, *The inscription from Tell el-Dab'a*, Zbornik sedme mednarodne konference Izvor Evropejcev, Jutro, Ljubljana **2010**, 89-96.
4. V. Vodopivec, *Staroegiptovski napis Tell el-Dab'a*, Starejša slovenska etnogeneza, Jutro, Ljubljana **2010**, 382-391.

Povzetek

Severno oskijski napis iz Rapino je dobro razumljiv v slovenskem jeziku, kar kaže na naše jezikovne korenine tudi na območju med mesapskimi napisi, ki so že vsi prevedeni v slovenščino in umbrijskimi napisi, kjer se kažejo tudi dobre možnosti razumevanj v slovenščini.

Vinko Vodopivec

RAZUMEVANJE ETUŠČANSKEGA NAPISA NA KOCKI

Ključne besede:

Etruščani, Slovenci, Veneti, verovanje, jezikoslovje, kocka, igre

Key words:

Etruscan, Slovenes, Veneti, believing, linguistics, dice, games

Abstract

DECIPHERING OF ETRUSCAN INSCRIPTION ON DICE

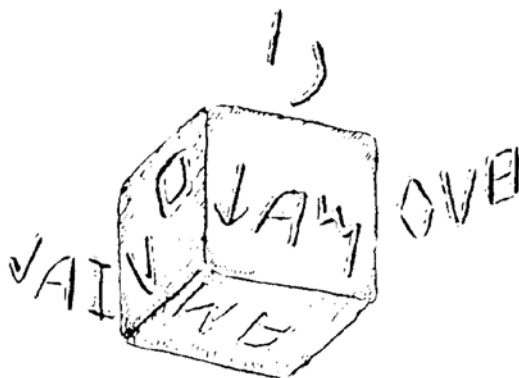
Etruscan inscription on the all six plots of the Ivory dice found in the tomb of Toscana from the 6th century BC, linguists as a rule interpreted as numbers, but it speak to us about the mother or the magus who sadly died and went here to the God.

Uvod

V etruščanskih grobovih so našli tudi več slonokoščenen ali keramičnih kock s pikami od 1 do 6, tako kot na današnjih kockah za igranje, saj so se že takrat zabavali z njihovim metanjem in igrami z njimi in take kocke so dajali tudi pokojnikom za posmrtno igranje.

V enem grobu mesta Toskania so leta 1848 našli slonokoščeno kocko z napisi namesto pik in nekateri jezikoslovci so takoj tem napisom dali pomen števil od 1 do 6, nekateri pa jim dajejo tudi posmrtni pomen. Slonokoščena kocka z napisi na vseh šestih ploskvah iz 6. stoletja pr. Kr. je shranjena v Narodni knjižnici v Parizu.

Anton Berlot in Mirko Škibin sta podala razumevanje v slovenščini, Antonin Horak pa v češkem jeziku.

Slika slonokoščene igralne kocke z napisi [1]

3. M. Škibin, *Igralna kocka*, Etruščani so bili Slovani, M. Škibin, Pancopy, Nova Gorica **2005**, 225.
4. V. Vodopivec, *Primerjava branj Pyrgijskih zlatih ploščic*, Zbornik posveta Praprebivalstvo na tleh srednje Evrope, Jutro, Ljubljana **2003**, 51-63.
5. V. Vodopivec, *Študija prečrkovanj in branj najstarejšega Venetskega napisa*, Zbornik tretje mednarodne konference Staroselci v Evropi, Jutro, Ljubljana **2005**, 121-130.
6. V. Vodopivec, *Katalog venetskih napisov in prevodov*, Jezikovni temelji starejše slovenske etnogeneze, Jutro, Ljubljana **2010**, 80-175.
7. V. Vodopivec, *Katalog retijskih napisov in prevodov*, Jezikovni temelji starejše slovenske etnogeneze, Jutro, Ljubljana **2010**, 224-287.
8. V. Vodopivec, *Zbir starofrigijskih napisov, delitev, prevod in besednjak*, Zbornik sedme mednarodne konference Izvor Evropejcev, Jutro, Ljubljana **2010**, 31-57.

Povzetek

Etruščanska slonokoščena igralna kocka iz 6. stoletja pr. Kr. ima napise na vseh šestih ploskvah, ki jih jezikoslovci praviloma pojasnjujejo s števili, dejansko pa govore o pokojni materi ali svečeniku, saj pokojni tu počiva, ker je šel k bogu.

Vinko Vodopivec

RAZUMEVANJE ETRUŠČANSKEGA NAPISA NA VRČU

Ključne besede:

Etruščani, Slovenci, Veneti, verovanje, jezikoslovje

Key words:

Etruscan, Slovenes, Veneti, believing, linguistic

Abstract

DECIPHERING OF ETRUSCAN INSCRIPTION ON THE JUG

Etruscan inscription on the ceramics jug found in the tomb not far from Siena, speak to us about their beliefs in the afterlife, as the inscription testifies for the food, which are placed in the tomb with dead, that can he survive the first days of the afterlife.

Uvod

Glinasti vrč z enovrstičnim napisom iz 3. stoletja pr. Kr. so našli leta 1728 v etruščanski grobnici nedaleč od Siene. Vrč lahko predstavlja posodo za jed, lahko pa predstavlja tudi žaro za pepel pokojnika. Imamo dve podobni in eno imensko razumevanje. Vrč z napisom je prikazan na spodnji sliki [1].

Horak [1]

Napis prečrkuje LÁČNĚMI, kar je pravilno, saj so črke dobro vidne.

Prečrkovani napis LÁČNĚMI bere uáčnemi ter prevede:

Lačníme. Lačnemu. To the hungry.

Kollar [2]

Napis prečrkuje L. acnesi in prevede

Lacnesi, s pomenom darovanja gospodu Lacnezi.

Komentar

Kollar upošteva prečrkovanje jezikoslovcev, ki je napačno, saj so črke lepo vidne in ni nobenega znaka, ki bi ločeval prvo črko. Upošteva tudi njihovo razumevanje s poljubnimi imeni, ki pa ne daje smiselne vsebine napisa.

Žunkovič [3]

Poudari, da vrč ni namenjen le pepelu umrlega, ampak lahko služi tudi za shranjevanje različnih jedi in jestvin. Napis pravilno prevede:

Lačnemu. Hladovemu. To the hungry.

Vodopivec [4]

Opozori, da je keramični vrč najverjetneje namenjen za vsakdanjo uporabo, saj napis ni nujno vezan na pokojno osebo. Če pa je grobni napis, je namenjen za hrano pokojnemu, saj vsebina napisa to nedvomno potrjuje. Torej ne gre za žaro, ampak za posodo za hrano, najsi bo za vsakdanjo rabo ali za pokojnika.

Napis se bere v levo tako kot starejši venetski napis. Napis prevede:

Lačnemu. To the hungry.

Komentar

Smiselna podobnost s Ptujsko oljenko iz 2. stoletja po Kr., kjer je na spodnji strani napisana in narisana hrana za pokojno ženo, je očitna [5].

Zaključek

Napis na etruščanskem keramičnem vrču je dobro ohranjen in v slovenščini takoj razumljiv, kar potrjujejo tudi tri skoraj enaka razumevanja. Namenjen je za shranjevanje hrane, najsi bo za vsakdanjo rabo ali za hrano za pokojnika.

Literatura

1. A. Horak, *89 Lačnime*, O Slovanech úplne jinak, co nebylo o Slovanech dosud zmámo, Lipa, Vizovice **1991**, 233-234.
2. J. Kollar, *Staroitalija slavjanska, Objevy a dukazy živlu Slavskih, Mesapia*, Cisarske kralovske dvorske a statni tiskarne, Viden **1853**, 310.
3. M. Žunkovič, *Slavische-Runem Denkmälen*, Bibliotek »Staroslovan«, Heinrich Slovák, Kremsier **1915**, 101.
4. V. Vodopivec, *Katalog venetskih napisov in prevodov*, Jezikovni temelji starejše slovenske etnogeneze, Jutro, Ljubljana **2010**, 80-175.
5. V. Vodopivec, *Napisi na ptujskih oljenkah*, Zbornik sedme mednarodne konference Izvor Evropejcev, Jutro, Ljubljana **2010**, 141-147.

Povzetek

Napis na etruščanskem vrču najdenem v grobnici nedaleč od Siene nam spregovori o njihoven verovanju v posmrtno življenje, saj napis priča o hrani, ki so jo dali v grobnico ob pokopu umrlega, da je lahko preživel prve dni posmrtnega življenja.

Vinko Vodopivec

NAPIS CAERE

Ključne besede:

Etruščani, Slovenci, Veneti, verovanje, jezikoslovje

Key words:

Etruscan, Slovenes, Veneti, believing, linguistic

Abstract

INSCRIPTION CAERE

Etruscan inscription from Caere, which Massimo Palottino states in the book *Testimonia lingua Etrusca*, is well preserved and understood in the Slovene language, what confirm the understanding of Berlot and author although are partly different.

Uvod

Berlot navaja tudi etruščanski napis v knjigi *Testimonia lingua Etrusca* stran 27, kjer ga Massimo Pallotino prečrkuje:

mini cequma mi maquma ramlišiaiqipurenaie qeeraišieepana mine qunaštavhelequ [1]

2 8 8 69

Komentar

Pallotino prečrkuje znak $\diamond$ kot q namesto t, znak $\diamond$ pa tudi kot q, čeprav je znak drugačen in pomeni črko o. Napačno prečrkovanih črk je $8 / 69 = 11,59 \%$, brez preglasov pa le $6 / 69 = 8,70 \%$, kar še ustreza pogoju manj kot 10 % napak.

Stvarno prečrkovanje napisa [1]:

A M I M A M V $\diamond$ P I M I M
 I O I A I M I J M A P A M V $\diamond$
 P I M I A P P P $\diamond$ P I A Y P V 1
 A X M A Y V $\diamond$ P I M I M A Y A 1 P
 V P P J P 1

Berlot

mi nis e ou mami ma oum a pamliši a ioi durenaiēoe e raišie edan aši ne ounaš tad belesu
Mi niz je ou mami moj um a spomin na te slab je rajši eden vsak ne posveti tedaj Velesu.
 Meni nizko je od mame moj um, a spomin na te je slab, rajši eden, vsak ne posveti tedaj
 Velesu.

2 9 20 69 12 33

Prepoznane besede 12 / 20 = 60,00 %

Prepoznane črke 33 / 69 = 47,83 %

Komentar

Berlot prečkruje znak $\diamond$ kot o, znak $\mathfrak{P}$ kot p namesto r, znak $\mathfrak{1}$ kot d namesto p, znak $\mathfrak{M}$ kot š namesto m in znak $\mathfrak{P}$ kot s namesto b.

Pogojno napačno prečrkovanih črk je 9 / 69 = 13,04 %, brez preglasov pa le 7 / 69 = 10,14 %, kar je blizu mejnega pogoja 10 %.

Pri razumevanju pa pri obeh izidih močno prekoračuje mejni ravni, ki sta za črke 25 % in za besede 30 %. Tri besede ne slede prečrkovanju, ena beseda je očitno še sestavljena, uporabi pa tudi ime božanstva, kar je sicer možno.

Vodopivec

MIN ISE TU MAMI MATU MARAM LIŠIA IOI PURE NAI EOEE RAIŠI EE PA NAM
IN EOU NAŠ TA P **BELE BU**

Men iste tu mami, matu maram leži joj pare naj aja **rajši eje pa nam en ejol naš ta pa beli bo.**

Meni ista je tu mami, njo ljubim leži na parah joj, naj rajši aja, aja pa nam in ajal ta naš pa bel bo.

2 2 22 69 21 58

Prepoznane besede 21 / 22 = 95,45 %

Prepoznane črke 58 / 69 = 84,06 %

Komentar

Vodopivec je upošteval običajno in ustrezno prečrkovanje, pri koncu pa se pojavita črki, ki se jih lahko prečkruje različno. Vprašljivo prečrkovanje je 2 / 69 = 2,90 %.

Pri razumevanju pa po obeh izidih več kot trikrat prekoračuje mejne ravni. Razumevanje je zato zelo zanesljivo in se v precejšni meri sklada tudi z Berlotovim prevodom.

Literatura

1. A. Berlot, *Eine Studie über die Sprachen der Rassen oder der Etrusker*, Bulet, Zurich 1966, 83-88.

Povzetek

Etruščanski napis iz Caere, ki ga v knjigi *Testimonia lingua Etrusca* navaja Massimo Palottino je dobro ohranjen in razumljiv v slovenskem jeziku, kar potrjujeta Berlotovo in avtorjevo razumevanje, čeprav sta delno različna.

Joseph Skulj, Eric Tomas de Saint Maur, Vinko Vodopivec

VENETI V KANADI DAVNO PRED KOLUMBOM

Abstract

Genetics shows the original settlement of America from Africa, across Asia and the Bering Strait, from where it spread to the south. The exception is the part of the inhabitants in the north-eastern America. They have mtDNA gene group X, which is typical for Eastern Europe, where the largest part are Asia Minor, the Balkans, and Caspian and Volga basin; and for the group U, which is predominantly in northeast Europe.

It is the European immigrants between 15 and 8 thousand years before present, which sail over Greenland in North America. Such knowledge of shipbuilding and sea sailing where the championship belonged to the Veneti, as its own name Wendat and the original name Greenland - Vin(d)land and North America - Vinland, testify to the settlement of Veneti far ahead of the Vikings and later European immigrants.

Uvod

Na Venete v Kanadi je glede imena in genetike opozoril pokojni J. Skulj, E. Tomas je njegove ugotovitve dopolnil s študijo o sposobnosti Venetov glede morjeplovja, V. Vodopivec pa je podal podrobnejšo zgodovinsko in genetsko primerjavo.

JOSEPH SKULJ

On 11/21/07 9:31 AM, »Joseph Skulj« <jskulj@hotmail.com> wrote:

Gentlemen,

The Huron Indians along the Great Lakes call themselves Wendat or Oendat. Apparently, they had migrated to the Great Lakes from the eastern coast of USA. Interestingly, in the vicinity of the Great Lakes, a mtDNA Haplogroup X is present. This genetic marker which is absent elsewhere in Americas may be an indicator that there existed an ancient link between Europe and North America, which would have preceded the voyages of Vikings and 500 years later of Columbus.

The Viking name for North America was Vinland and a thousand year old Viking village has been found in the Canadian province of Newfoundland, which confirms the theory that Europeans had contacts with America before Columbus. According to Mr. Paabo, he is of the opinion that Vin in the name Vinland is derived from Windland, where d>n in the compounded word.

Regards, JS.